

**Brüssel, 23. november 2018
(OR. en)**

14452/18

LIMITE

**EF 297
ECOFIN 1079
CODEC 2069
DRS 54
CCG 40**

**Institutsioonidevaheline
dokument:
2017/0270 (COD)**

ARUANNE

Saatja:	Eesistujariik
Saaja:	Delegatsioonid
Teema:	- Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) nr 806/2014 Euroopa hoiuste tagamise skeemi loomiseks (esimene lugemine) - Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Keskpankale, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Pangandusliidu väljakujundamise poole“ = Eduaruanne (ülevaade olukorrast)

EESISTUJARIIGI EDUARUANNE PANGANDUSLIIDU TUGEVDAMISE AJUTISE TÖÖRÜHMA TÖÖ KOHTA

I. SISSEJUHATUS

1. Kooskõlas nõukogu poolt 17. juunil 2016 vastu võetud järeldustega pangandusliidu väljakujundamist käsitleva tegevuskava kohta (dok 10460/16, „2016. aasta juuni tegevuskava“), ning lähtudes järgmiste eesistujariikide koostatud eduaruannetest: Madalmaad (dok 10036/16), Slovakkia (dok 14841/16), Malta (dok 9484/17), Eesti (dok 14808/17) ja Bulgaaria (dok 9819/18), jätkas nõukogu konstruktiivset tehnilise tasandi tööd komisjoni ettepanekuga, millega luuakse Euroopa hoiuste tagamise skeem, jälgides samal ajal riskide vähendamise meetmete ja muude 2016. aasta juuni tegevuskavas välja toodud meetmete võtmisel tehtavaid edusamme.

2. Ajutine pangandusliidu tugevdamise tööühm, mis loodi 13. jaanuaril 2016 (dok 5006/16), kohtus Austria eesistumise ajal neli korda (19. juulil, 17. septembril, 12. oktoobril ja 20. novembril). Konstruktiivne töö oli seotud Euroopa hoiuste tagamise skeemi ettepanekuga ning oli tehnilist laadi, kuna ettepaneku poliitilise tasandi läbirääkimised algavad pärast seda, kui on tehtud piisavalt edusamme riskivähendamismeetmetega, vastavalt 2016. aasta juuni nõukogu järeldustele.
3. Käesolev eduaruanne on koostatud eesistujariik Austria vastutusel, võttes arvesse delegatsioonide väljendatud seisukohti ning et vastata mitmetele palvetele esitada kirjalik aruanne eesistujariigi edusammude kohta seoses hoiuste tagamise skeemi ja pangandusliidu tugevdamise meetmetega. Käesolev aruanne ei ole delegatsioonidele siduv, kuna see on eesistujariigi hinnang mainitud koosolekutel peetud arutelude tulemustele. Käesoleva aruande eesmärk on tagada järjepidevus ja hõlbustada järgmise eesistujariigi tööd.

II. EUROOPA HOIUSTE TAGAMISE SKEEMI KÄSITLEV ETTEPANEK

A) ÜLDISED KAALUTLUSED

4. Eesistujariik jätkas eelmiste eesistujariikide Madalmaade, Slovakkia, Malta, Eesti ja Bulgaaria tööd eesmärgiga teha võimalikult suuri edusamme lahtiste tehniliste elementidega ning vajaduse korral ka vaadates üle eelnevad arutelud ja neile toetudes. Eesistujariik Austria keskendus oma töös algse hoiuste tagamise skeemi eri alternatiividega, sealhulgas eesistujariigi esitatud hübriidrežiimiga, seotud tehniliste küsimuste põhjalikule uurimisele. Lisaks arutas töörühm üleminekuaspekte Euroopa hoiuste tagamise skeemi sisseviimisel, selle mõju pangandusliitu mittekuuluvatele liikmesriikidele, alternatiivseid meetmeid ja riskipõhiste osamaksete arvutamist.
5. Samal ajal jälgis eesistujariik Austria teiste riskivähendus- ja -jagamismeetmete osas saavutatud edasiminekut (vt käesoleva aruande III osa).

B) PEAMISED KÜSIMUSED

6. Tuletatakse meelde, et Bulgaaria eesistumise ajal peeti mitu arutelu Euroopa hoiuste tagamise skeemi edasikindlustuse likviidsustoetuse tehniliste aspektide üle, mis põhinevad komisjoni 2017. aasta oktoobri teatises väljendatud mõtetel, ning riiklike hoiuste tagamise skeemide omavahelist kohustuslikku laenuandmist. Nende küsimuste tehniliste külgede uurimisel olid aluseks komisjoni talituste kaks mitteametlikku dokumenti edasikindlustuse kohta ja kaks eesistujariigi mitteametlikku dokumenti kohustusliku laenuandmise kohta. Konstruktivse tehnilise arutelu käigus tegid liikmesriigid kindlaks võimalikud eelised ja puudused. Rühm liikmesriike nõustus ettepanekuga täiendavalt uurida edasikindlustamise mudeli tehnilisi jooni, samas kui teised liikmesriigid toetasid kohustusliku laenuandmise meetodit. Üldiselt ei tekkinud selget üksmeelt küsimuses, millised need tehnilised jooned võiksid olla, ilma et see mõjutaks poliitiliste arutelude tulemusi. Mitu delegatsiooni väitis, et edasikindlustamist või kohustuslikku laenuandmist võib kasutada ainult Euroopa hoiuste tagamise skeemi esimese faasi jaoks ning eesmärk peaks olema täieulatuslik Euroopa hoiuste tagamise skeem. Mõned rõhutasid, et etappidest või faasidest rääkimine tekitab segadust ning seda peaks vältima, kuna see justkui viitaks mitmele faasile, mis komisjon on välja pakkunud, kuid mille kohta pole nõukogu veel otsust teinud.
7. Alternatiivina ja selleks, et edendada arutelusid ajutises töörühmas, tegi eesistujariik ettepaneku arutada tehnilisi jooni, mis on seotud hübriidrežiimiga, mis kujutaks endast Bulgaaria eesistumise ajal arutatud kahe likviidsustoetuse režiimi kombinatsiooni: komisjoni 2017. aasta oktoobri teatises väljendatud mõtetel põhinev edasikindlustamine ja kohustuslik laenuandmine.

- **Hübriidrežiim**

8. Euroopa hoiuste tagamise skeemi likviidsustoetuse hübriidrežiimis on hoiuste tagamise skeem jätkuvalt riiklikul tasandil, kuid sisaldab ka Euroopa tasandi komponenti ning kohustusliku laenuandmise kontseptsiooni põhimõtteid. Režiim sisaldab jooni, mida on käsitletud eesistujariik Bulgaaria ja komisjoni talituste mitteametlikes dokumentides, võttes arvesse ka liikmesriikide kommentaare. Sarnaselt nendele kahele režiimile pakuks hübriidrežiim likviidsusteotust, kuid mitte kahju katmist.
9. Selle režiimi kohaselt oleks keskse tasandi hoiuste tagamise fond ja riiklike hoiuste tagamise skeemide rahastamisvahendid eraldatud. Riiklikud hoiuste tagamise skeemid ehitavad üles oma fondid kuni sihttaseme saavutamiseni, mis seatakse poliitiliste suuniste kohaselt, nt 0,4 %-le kaetud hoiustest. Seejärel hakkaksid riiklike hoiuste tagamise skeemid tegema osamakseid hoiuste tagamise fondi kuni kombineeritud sihttaseme saavutamiseni, milleks on vastavalt eelnevalt kindlaksmääratud rahastamiskavale 0,8 %. Selle režiimi puhul arvutab ja haldab hoiuste tagamise fondi osamakseid Ühtne Kriisilahendusnõukogu, samas kui riiklikud hoiuste tagamise skeemid väljastavad arveid, koguvad hoiuste tagamise fondi osamakseid ja kannavad neid fondile üle.
10. Riiklikku hoiuste tagamise skeemi tehtavate riskipõhiste osamaksete arvutamisel võetakse arvesse riski, mis tekib pangale võrreldes kõikide teiste pankadega, mis on seotud sama osaleva hoiuste tagamise skeemiga. Hoiuste tagamise fondi tehtavate riskipõhiste osamaksete arvutamisel võetakse arvesse riski, mis tekib kõikidele teistele pangandusliidu pankadele.
11. Riiklik hoiuste tagamise skeem saab likviidsuse puudujäägi korral taotleda hoiuste tagamise fondilt likviidseid varasid pärast seda, kui tema enda rahalised vahendid on vähenenud vajaliku sihttasemeni. Kui hoiuste tagamise fondi vahendid on ammendunud, võib Ühtne Kriisilahendusnõukogu nõuda hoiuste tagamise fondile täiendavaid likviidseid vahendeid teiste riiklike hoiuste tagamise skeemide kohustusliku laenuandmise kaudu. Ühtne Kriisilahendusnõukogu koordineeriks, koguks ja haldaks teiste riiklike hoiuste tagamise skeemide laene hoiuste tagamise fondile ning jagaks finantsvahendeid abi vajavatele riiklikele hoiuste tagamise skeemidele. Viimase abinõuna võib Ühtne Kriisilahendusnõukogul samuti laenata kapitaliturgudelt.

12. Vastavalt poliitilistele suunistele võib seada ülempiiri likviidsustoetuse summale, mida abi vajavad riiklikud hoiuste tagamise skeemid võivad hoiuste tagamise fondilt taotleda, ja/või seada ülempiiri riiklike hoiuste tagamise skeemide kohustusliku laenuandmise osamaksetele. Samuti võidakse likviidsustoetuse eest küsida intressi.
13. Riiklik hoiuste tagamise skeem peaks maksma tagasi kõik saadud likviidsustoetused järgmises järjekorras: kõigepealt hoiuste tagamise fondile, mis maksab tagasi teistele riiklikele hoiuste tagamise skeemidele, kes on kohustusliku laenuandmise kaudu taganud likviidseid vahendeid. Seejärel täidetakse uuesti hoiuste tagamise fondi rahalised vahendid. Lõpuks saavad oma rahalised vahendid kätte riiklikud hoiuste tagamise skeemid. Tuleb suurendada *ex post* osamakseid ning samuti kasutada maksejõuetusmenetlustest saadud sissenõutud summasid.
14. Pangandusliiduga hilisemas etapis liituvad liikmesriigid peavad hübriidrežiimi puhul täitma kõik asjakohased õigusnõuded ning kandma üle finantsvahendid kooskõlas praegu kehtiva hoiuste tagamise fondi rahastamise sihttasemega. Mitu liikmesriiki märkis, et nad eelistaksid sellist ülesehitust, mis tagaks uutele liituvatele riikidele võrdse kohtlemise.
15. Komisjoni talitused ja mitu liikmesriiki tervitasid režiimi puudutavat arutelu, mida peeti kasulikuks läbirääkimiste jätkamisel. Mõned liikmesriigid rõhutasid vajadust keskenduda töörühma aruteludes üksnes likviidsusel põhinevale lahendusele. Mitu liikmesriiki väljendas valmisolekut täiendavalt arutada Euroopa hoiuste tagamise skeemi hübriidrežiimi ainult juhul, kui see on üleminekuetapp täieliku Euroopa hoiuste tagamise skeemini, mille rakendamiseks on poliitilisel tasandil kehtestatud selge tähtaeg. Mõned liikmesriigid rõhutasid, et ükski võimalik Euroopa hoiuste tagamise skeemi režiim ei tohiks pakkuda hoiustajate nõrgemat kaitset kui praegune riikliku hoiuste tagamise skeem. Mõned liikmesriigid kritiseerisid hübriidrežiimi keerukust ning eelistasid arutada sellist režiimi, mis võiks sujuvalt viia täieliku vastastikuse toetamiseni.

16. Hübriidrežiimi tehnilised detailide osas oldi eriarvamustel. Liikmesriigid nõustusid eesistujariigiga, et parameetrite kindlaksmääramine on režiimi jaoks olulise tähtsusega, ning seda peab arutama poliitilisel tasandil.

- Üleminekuaspektid

17. Komisjoni 2017. aasta oktoobri teatises pakuti välja mõte, et Euroopa hoiuste tagamise skeemi järk-järgulise sisseviimise ning Euroopa hoiuste tagamise skeemi teises faasis kahjumi katmise alguse võiks siduda konkreetsete tingimustega, millele vastavust peab seoses viivislaenude ja kolmanda tasandi varadega¹ võimaluse korral hindama sihtotstarbelise varade kvaliteedi läbivaatamise abil.
18. Kõnealuse küsimuse arutelu toimus järgmiselt. Kõigepealt, lähtudes eesistujariigi mitteametlikust dokumendist, arutati erinevaid üleminekurežiime sihtotstarbelise vara kvaliteedi läbivaatamise valguses. Võttes arvesse tingimuste hindamist, võiks Euroopa hoiuste tagamise skeem alustada ka panga- või liikmesriikidepõhiselt või ühise ülemineku teel. Enamik liikmesriike toetas ühise alguse mõtet, et vältida pangandusliidu killustumist. Komisjoni talitused andsid märku, et ühine üleminek on ainus võimalus, mis on kooskõlas pangandusliidu aluspõhimõtetega.
19. Euroopa hoiuste tagamise skeemi kontekstis sihtotstarbelise vara kvaliteedi läbivaatamise küsimuses läksid arvamused siiski lahku.
20. Komisjoni talitused esitasid mitteametliku dokumendi, milles kavandatakse sihtotstarbeline lähenemine osalevate pankade puhul, kes valitakse järgmiste kriteeriumite alusel: vara kvaliteedi läbivaatamise tõhusus ja tulemuslikkus, riskitase ja panga esindatus pangandusliidu süsteemis.

¹Kolmanda tasandi varad ja kohustused on sellised finantsvarad- ja kohustused, millega ei kaubelda aktiivsel turul ning mille väärtus määratakse oluliste jälgimatute sisendandmete abil.

21. Mitu delegatsiooni tuletas meelde vajadust enne ülemineku kavandamist vähendada piisavalt pangasüsteemi riske kooskõlas 2016. aasta tegevuskavaga ning et vara kvaliteedi läbivaatamine võiks tuua turgudele usaldusväärsust ja läbipaistvust. Teised liikmesriigid pidasid arutelu vara kvaliteedi läbivaatamise üle ennatlikuks, kuna Euroopa hoiuste tagamise skeemi ülesehituse ja võimalike režiimide kohta ei ole veel saavutatud poliitilist kokkulepet, ning kaks liikmesriiki olid vastu igasugusele vara kvaliteedi läbivaatamise teemalisele arutelule Euroopa hoiuste tagamise skeemi kontekstis.
22. Kavandatud lähenemise enda osas olid liikmesriikide seisukohad erinevad. Mõned liikmesriigid leidsid, et kavandatud vara kvaliteedi läbivaatamine tagaks Euroopa hoiuste tagamise skeemis osalevatele pankadele võrdsed võimalused. Nad leidsid, et liikmesriikide pangandussektorite vahelised erinevused seoses varade riskitasemega on Euroopa hoiuste tagamise skeemi loomisel üks peamine takistus. Teised liikmesriigid rõhutasid kõigi osalevate liikmesriikide ühise ülemineku vajadust ja olid vastu igasugusele vara kvaliteedi läbivaatamisele, mis põhjustab diferentseeritud üleminekut ning seega süvendab finantssektori killustatust.
23. Liikmesriikide arvamused lahknesid ka kohaldamisala ja kavandatud valikukriteeriumite osas. Enamik liikmesriike oli nõus Euroopa Keskpanga olulise rolliga võimaliku varade kvaliteedi läbivaatamise läbiviimisel, samas kui mõned lisasid, et oleks vajalik kaasata riiklikud pädevad asutused.
24. Selle konkreetse arutelu jätkamise osas kokku ei lepitud, kuna soovitakse oodata ära Euroopa hoiuste tagamise skeemi ülesehituse poliitilise arutelu tulemus.

- **Hoiustajate eelisõigus**

25. Pankade finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse direktiivi artikliga 108 tehti oluline muudatus kriisilahendusmenetluses olevate pankade maksejõuetusmenetluse nõuete hierarhiasse, sätestades tagatud hoiustele ja hoiuste tagamise skeemidele eelisõiguse tavaliste tagamata kohustuste ning kõlblike hoiuste ees.
26. Hoiustajate eelisõigus on oluliselt suurendanud riiklike hoiuste tagamise skeemide võimalusi maksejõuetuse korral oma nõuded täielikult sisse nõuda. Seega on sättel oluline mõju Euroopa hoiuste tagamise skeemi kontekstis ning konkreetsemalt seoses maksejõuetuse korral tehtavate väljamaksetega, kuna see võib vähendada kahjumit või teha selle olematuks, suurendades maksejõuetusmenetluse käigus kõigi rahaliste vahendite tagasisaamise võimalusi.
27. Ajutine töörühm arutas kõnealuses kontekstis komisjoni talituste mitteametlikku dokumenti tagatud hoiuste eelise toimimise kohta hoiusekindlustuse kaitsemeetmena.
28. Komisjoni talituste esindajad selgitasid hoiuste tagamise skeemi nõuete suhtelist positsiooni võlausaldajate hierarhias seoses nõuetega, millel on kõrgem järk ning mis rahuldatakse pankrotivaradest eelisjärjekorras. Lisaks esitati ka täiendav analüüs, mis põhineb pankade kohustuste struktuuril, millest võis suure tõenäosusega järeldada, et sellised maksejõuetuse nõuded kaetakse.
29. Pidades silmas delegatsioonide vähest reaktsiooni selles küsimuses, otsustas eesistujariik Austria seda küsimust järgmistel ajutise töörühma 2018. aasta koosolekutel mitte käsitleda.

- **Alternatiivsed meetmed**

30. Austria eesistumise ajal jätkusid eelmisel eesistumisperioodil tehtud töö järelmeetmena arutelud hoiuste tagamise skeemi direktiivi artikli 11 lõike 6 kohaste alternatiivsete meetmete üle. Selle sätte kohaselt võivad liikmesriigid lubada oma hoiuste tagamise skeemidest rahastada riigisiseste maksejõuetusmenetluste raames meetmeid, millega säilitatakse hoiustajate juurdepääs tagatud hoiustele, sealhulgas vara ja kohustuste üleandmine ja hoiuste üleandmine, tingimusel et hoiuste tagamise skeemi kantavad kulud ei ületa asjaomastes krediidiasutustes kaitstud hoiustajatele hüvitatavat netosummat.
31. Pärast mõne liikmesriigi taotlust ajutises töörühmas Bulgaaria eesistumise ajal, esitas Ühtne Kriisilahendusnõukogu analüüsi selle kohta, kas alternatiivsete meetmete rahastamise tehing võib olla hoiuste tagamise skeemi jaoks vähem kulukas kui likvideerimise kinnimaksmine.
32. Ühtne Kriisilahendusnõukogu jõudis järeldusele, et eelkõige tugeva hoiusebaasiga pankade puhul ning sõltuvalt kahju ulatusest, võib esineda olukordi, kus alternatiivsete meetmete kasutamine oleks kõige vähem kulukas ning seetõttu oleks sellised meetmed Euroopa hoiuste tagamise skeemi kontekstis hoiuste tagamise skeemi vahenditele kasulikuks täienduseks. Seda seisukohta jagasid komisjoni talitused ja mõned liikmesriigid, samas kui teised liikmesriigid ei nõustunud alternatiivsete meetmete rahastamisega Euroopa vahenditest ning rõhutasid, et Euroopa tasandi võimalikke vahendeid tuleks kasutada ainult tagatud hoiuste väljamaksmiseks.

- **Riskipõhiste osamaksete meetod**

33. Eesistujariik jätkas tööd riskipõhiste osamaksete arvutamise meetodi väljatöötamisega komisjoni talituste algatatud andmete kogumise põhjal. Eesistujariik uuris riskipõhiste osamaksete meetodi toimimist edasikindlustuse etapis.

34. Liikmesriigid arutasid Austria eesistumise ajal võrdlusmeetme küsimust. Arutluse käigus pooldas enamik liikmesriike riiklikku võrdlusmeetmet, mis on kooskõlas 2015. aasta ettepanekuga. Mõned liikmesriigid eelistasid siiski pangandusliidu võrdlusmeetme kohaldamist edasikindlustuse etapis. Üks liikmesriik soovitas kasutada hübriidvõrdlusmeetmet, mis tugineks nii riiklikule kui ka pangandusliidu võrdlusmeetmele, ning mitu liikmesriiki näitasid üles valmidust sellist võimalust täpsemalt arutada.

- **Euroopa hoiuste tagamise skeemi mõju ühtsele turule**

35. Ajutise töörühma 19. juuli 2018. aasta koosolekul tegi komisjon ülevaate pangandusliitu mittekuuluvatele liikmesriikidele Euroopa hoiuste tagamise skeemist tuleneva mõju analüüsi kvantitatiivsetest ja kvalitatiivsetest elementidest. See oli vastus mitme liikmesriigi poolt eesistujariigile esitatud taotlusele tagada Euroopa hoiuste tagamise skeemi ettepanekus euroala liikmesriikide ja euroalasse mittekuuluvate liikmesriikide võrdne kohtlemine. Kõik liikmesriigid pidasid esitatud ülevaadet tervitatavaks.

36. Ajutise töörühma 20. novembri koosolekul tutvustasid komisjon ja Teadusuuringute Ühiskeskus kvantitatiivse analüüsi esimesi tulemusi, millest nähtus, et pangandusliidus mitteosalevad liikmesriigid saaksid kasu Euroopa hoiuste tagamise skeemi loodavast mitmekesistamisest ning et likviidsuse puudujäägid väheneks märgatavalt. Analüüsi aluseks olid komisjoni poolt riskipõhiste osamaksete arvutamise meetodi väljatöötamiseks kogutud andmed. Ajutises töörühmas toimunud arutelu käigus väljendasid liikmesriigid heameelt komisjoni ettekande üle, mis oli esimene samm Euroopa hoiuste tagamise skeemi ühtsele turule avalduva mõju analüüsimisel, kuid pidasid küsitavaks analüüsi eeldusi, eelkõige seda, et simulatsioonis võeti arvesse minimaalset sihttasemet 0,8 % tagatud hoiuste summast, nagu on sätestatud hoiuste tagamise skeemide direktiivis, ja mitte tegelikku rahastamise taset, mis mõnes liikmesriigis on minimaalsest sihttasemest kõrgem. Lisaks soovis mitu liikmesriiki, et edasises analüütilises töös keskendutaks Euroopa hoiuste tagamise skeemi mõjule ühtsele turule tervikuna ja mitte mõjule üksikutele pangandusliitu mittekuuluvatele liikmesriikidele. Mõned liikmesriigid soovisid ka, et analüüsitaks erinevate Euroopa hoiuste tagamise skeemi ülesehitamise võimaluste mõju ühtsele turule ning et likviidsuse puudujääkide analüüsi täiendataks kahjumite analüüsiga. Pärast ajutise töörühma juulis toimunud koosolekul heaks kiidetud ülevaadet esitas komisjon samuti analüüsi kvalitatiivse osa kavandid.

- **Panus arutelusse seoses Euroopa hoiuste tagamise skeemi käsitleva poliitilise arutelu alustamise tegevuskavaga**

37. Ajutises töörühmas arutati eesistujariigi mitteametlikku dokumenti, milles võrreldi kõiki kolme ajutises töörühmas seni analüüsitud likviidsustoetuse mudelit: komisjoni 2017. aasta oktoobri teatises esitatud edasikindlustuse etappi, eesistujariik Bulgaaria esitatud kohustuslikku laenuandmist ja eesistujariik Austria esitatud hübriidmudelit. Mitteametlikus dokumendis esitati ka mõningast teavet võimalike edasiste sammude ja iga mudeli arengu kohta. Aruande koostamist olid taotlenud majandus- ja rahanduskomitee ning eurorühma töörühma juhid panusena arutelusse seoses Euroopa hoiuste tagamise skeemi käsitleva poliitilise arutelu alustamise tegevuskavaga ning 2018. aasta juunis toimunud euroala tippkohtumise järelmeetmena.

38. Tasub märkida, et kolmel mudelil on mitmeid ühiseid jooni. Nende hulka kuulub riiklikele hoiuste tagamise skeemidele kehtestatud nõue ammandada oma riiklikud vahendid (rahastamiskavas ette nähtud mahu) enne, kui nad võivad taotleda likviidsustoetust. Likviidsustoetusele juurdepääsu eeltingimuseks on ka kooskõla kohaldatava õigusraamistikuga ning tagasimakseaga kontrollitakse korrapäraselt.
39. Mitteametliku dokumendi põhjal tehti mitu olulist järeldust. Kuigi kolm mudelit on oma kontseptsiooni poolest eraldiseisvad, tulenevad nende majanduslike aspektide peamised erinevused parameetrite kehtestamisest. Mudeli iseloomu määravad suures osas vahendite eraldamine kas riiklikul või Euroopa tasandil ja/või ülemmäärade kehtestamine. Seoses korralduslike aspektidega ja mõjuga hoiustajate usaldusele, on mitu liikmesriiki tunnistanud, et vahendite kättesaadavus kesktasandil võib suurendada usaldusväärset väljamaksesündmuse puhul. Sellised kesksed vahendid tootsid siiski arvatavasti kaasa suuremad rakendamis- ja tegevuskulud kui kohustuslik laenuandmine riiklike hoiuste tagamise skeemide võrgustiku kaudu. Kolm mudelit erinevad oma potentsiaalilt liikuda kahjumi jaotamise suunas, mida võib olla lihtsam rakendada mudelite puhul, millel on olemas vahendid kesktasandil. Kahjumi jaotamise suunas liikumise põhjalik analüüs ei kuulunud siiski ajutise töörühma aruteludesse.
40. Kõnealuste Euroopa hoiuste tagamise skeemi likviidsustoetuse mudelite võrdlemine oli eurorühma töörühmas arutlusel 25. oktoobril ja eurorühmas 5. novembril, kuid Euroopa hoiuste tagamise skeemi kavandamisel sel puhul edu ei saavutatud.

III. RISKIVÄHENDAMISMEETMETE EDUSAMMUDE JÄLGIMINE NÕUKOGU (ECOFIN) 2016. AASTA TEGEVUSKAVA RAAMES

A) PANGANDUSPAKETT

41. Komisjon esitas 23. novembril 2016 riskivähendamismeetmeid käsitlevate seadusandlike ettepanekute paketi (riskivähendamismeetmete ettepanekud), mis sisaldas järgmist viit ettepanekut kehtivate õigusaktide muutmiseks:

- eelnõu: määrus, millega muudetakse määrust (EL) nr 575/2013 (kapitalinõuete määrus) seoses finantsvõimenduse määra, stabiilse netorahastamise määra, omavahendite ja kõlblike kohustuste nõuete, vastaspoole krediidiriski, tururiski, kesksetes vastaspooltes olevate positsioonide, ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjates olevate riskipositsioonide, riskide kontsentreerumise, aruandluse ja avalikustamise nõuetega (kapitalinõuete ettepanek);
- eelnõu: direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2013/36/EL (kapitalinõuete direktiiv) seoses vabastatud üksuste, finantsvaldusettevõtjate, segafinantsvaldusettevõtjate, tasustamise, järelevalvemeetmete ja -volituste ning kapitali säilitamise meetmetega (kapitalinõuete ettepanek);
- eelnõu: direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2014/59/EL (pankade finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse direktiiv) ja muid direktiive seoses krediidasutuste ja investeerimisühingute kahjumikatmis- ja rekapitalizeerimisvõimega (pankade finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse ettepanek);
- eelnõu: direktiiv, millega muudetakse pankade finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse direktiivi seoses tagamata võlainstrumentide järjestusega maksejõuetusmenetluse hierarhias (pankade võlausaldajate hierarhia ettepanek);

- eelnõu: määrus, millega muudetakse määrust (EL) nr 806/2014 (ühtse kriisilahenduskorra määrus) seoses krediidiasutuste ja investeerimisühingute kahjumikatmis- ja rekapiitalseerimisvõimega (ühtse kriisilahenduskorra ettepanek).

42. Nõukogu ja Euroopa Parlament saavutasid 25. oktoobril 2017 poliitilise kokkuleppe paketi kahe elemendi suhtes, mis läbisid kiirmenetluse: direktiivi eelnõu, millega muudetakse pankade finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse direktiivi seoses tagamata võlainstrumentide järjestusega maksejõuetusmenetluse hierarhias, ja määruse eelnõu üleminekukorra kohta seoses IFRS 9 ja riskide kontsentreerumisega.
43. Nõukogu leppis kokku üldises lähenemisviisis paketi ülejäänud seadusandlike ettepanekute suhtes nõukogu (ECOFIN) 25. mai 2018. aasta istungil.
44. Euroopa Parlament võttis riskivähendamismeetmete ettepanekuid käsitleva poliitilise mandaadi vastu 2018. aasta juunis toimunud täiskogu istungil. Esimene kolmepoolne kohtumine parlamendiga toimus 11. juulil.
45. Viimased panganduspaketti käsitlevad kolmepoolsed kohtumised toimusid 21. ja 22. novembril.
46. Nõukogul (ECOFIN) palutakse kolmepoolsete kohtumiste tulemused kinnitada 4. detsembril toimuval istungil.

B) VIIVISLAENUDE VÄHENDAMISE MEETMED

47. Vastuseks nõukogu üleskutsele võtta täiendavaid meetmeid ELis viivislaenude küsimuse käsitlemiseks, nagu on esitatud nõukogu 2017. aasta juulis vastu võetud tegevuskavas viivislaenude vähendamiseks Euroopas, tegi komisjon 2018. aasta märtsis ettepaneku viivislaenude küsimusi käsitlevate meetmete paketi kohta, mis hõlmab järgmisi meetmeid:

- eelnõu: määrus, millega muudetakse määrust (EL) nr 575/2013 seoses viivisnõuete kahju miinimumkattega uute viivislaenudeks muutuvate laenude puhul (viivislaenude usaldatavusjärelvalve kaitsemehhanismi ettepanek). Selle meetmega kohustatakse pankasid panema kõrvale vahendeid, millega katta tulevaste viivislaenudega seotud riske;
- eelnõu: direktiiv krediidihaldajate, krediidiostjate ja tagatiste sissenõudmise kohta. Selle meetme eesmärk on anda pankadele tõhus vahend, et nõuda kohtuvälise menetluse kaudu sisse tagatud laenud ja ergutada teiste turgude arengut, kus pangad saavad müüa oma viivislaene investoritele ja kasutada kvalifitseeritud krediidihaldajaid;
- komisjoni talituste töödokument, mis sisaldab kava riiklike varahaldusettevõtjate loomiseks. Dokumendiga antakse riikide ametiasutustele mittesiduvaid suuniseid viivislaenudega tegelevate riiklike varahaldusettevõtjate loomiseks.

48. Finantsteenuste töörühm alustas arutelu viivislaenude paketi seadusandlike elementide üle 20. aprillil 2018.
49. Viivislaenude usaldatavusjärelevalve kaitsemehhanismi ettepaneku osas jätkas eesistujariik Austria Bulgaaria eesistumise ajal alustatud arutelu. Liikmesriigid leppisid kokku üldises lähenemisviisis 31. oktoobril 2018 (ST 13570/18). Läbirääkimised Euroopa Parlamendiga peaksid algama niipea, kui parlamendi poliitiline mandaat on vastu võetud.
50. Töö komisjoni direktiivi ettepanekuga on nõukogu töörühmas veel pooleli. Liikmesriigid väljendasid mõningast toetust ELi tasandil kiirendatud kohtuvälise täitemehhanismi kehtestamisele tagatiste sissenõudmiseks, kuid selleks on vaja täiendavat koostööd kohtuekspertidega.
51. Seoses laenude, sealhulgas viivislaenude ostmiseks ja müümiseks teiste turgude väljaarendamisega ning laenude piiriülese teenindamise edendamisega on enamik liikmesriike komisjoni ettepanekuga nõus. Eesistujariik Austria kavatseb direktiivi selle osaga liikuda edasi nii kiiresti kui võimalik, et saavutada aasta lõpuks osaline üldine lähenemisviis.

C) MUUDE MEETMETE EDUSAMMUSE JÄLGIMINE

Lisaks aruteludele Euroopa hoiuste tagamise skeemi üle jälgis ajutine töörühm kooskõlas oma volitustega tööd, mida tehakse muude pangandusliidu tugevdamise meetmetega:

- 17. septembri ja 12. oktoobri koosolekul tegi eesistujariik kokkuvõtte panganduspaketi hetkeseisust;
- 12. oktoobri koosolekul kutsus eesistujariik komisjoni üles tegema töörühmale ülevaate maksejõuetuse direktiivist²; justiitsministritel õnnestus maksejõuetuse direktiivi suhtes võetavas üldises lähenemisviisis leppida kokku 4. juuni istungil;
- lõpuks anti ajutisele töörühmale värske ülevaade hetkeseisust finantsteenuste komitee aruteludest seoses näitajatega, millega mõõta edusamme riskide vähendamisel ühtse kriisilahendusfondi ühtse kaitsemeetme kehtestamise kontekstis enne üleminekuaja lõppu, nagu eurorühma esimees Mário Centeno soovitas oma 25. juuni 2018. aasta kirjas eesistuja Donald Tuskile.

²Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, milles käsitletakse ennetava restruktureerimise raamistikke, uue võimaluse andmist ning restruktureerimise, maksejõuetuse ja maksekohustustest vabastamise menetluste tõhususe suurendamise meetmeid ning millega muudetakse direktiivi 2012/30/EL.

IV. KOKKUVÕTE

Eesistujariik Austria palub nõukogul käesolev aruanne teadmiseks võtta, eesmärgiga tööga edasi liikuda.

Eesistujariik Rumeenial palutakse töö ülevõtmisel tugineda tehtud edusammudele ja jätkata tööd pangandusliidu tugevdamiseks, tegeledes selle eri töösuundadega, nagu 2016. aasta juuni tegevuskavas kokku lepitud.
